

ANUL 1967-DEBUTUL ROMÂNIEI CA STAT MEDIATOR ÎN CONFLICTUL ARABO-ISRAELIAN DIN ORIENTUL APROPIAT

Jeny Ghioc

Summary: Romania had unique attitude within the Communist bloc States in the israelian 6 Days War.

Relations with the Arab States kept relations hips with Israel during the war Romania has the opportunity to get involved as a mediator in conflict in the Middle East starting with the year 1967.

În Orientul Apropiat anul 1967 a determinat, ca urmare a evenimentelor desfășurate, schimbări geopolitice importante care vor impune noi abordări internaționale în vederea aplanării conflictului arabo-israelian și rezolvarea problemei palestinienilor, problemă nou apărută în arealul relațiilor internaționale o dată cu încheierea conflictului din acest an. Încă din luna mai URSS își avertiza aliații de la Cairo și Damasc despre o posibilă invazie a trupelor israeliene în Siria, informație oferită de serviciile secrete, justificată de altfel prin două incidente militare determinate de Israel: atacul satului cisiordan Samu și doborârea în luna aprilie a 6 avioane aparținând aviației militare siriene. Ca urmare a avertismentului sovietic, pentru a-și demonstra forța în fața Israelului dar și pentru a determina Iordania să adopte o poziție fermă în cadrul conflictului arabo-israelian, Egiptul a mobilizat trupe în Sinai. La rândul său Israelul, ca urmare a raidului aerian egiptean efectuat deasupra reactorului de la Dimona, ordonă mobilizarea forțelor de rezervă¹. Subestimând puterea militară a Israelului, la 22 mai Nasser² a dispus blocarea strâmtoarei Tiran pentru navele israeliene, câștigând astfel o imensă popularitate în lumea arabă, devenind totodată principalul protagonist al propagandei anti-israeliene, încurajând mass-media să răspândească lozinci care anunțau distrugerea iminentă a Israelului. În scurt timp Iordania este atrasă în coaliția împotriva Israelului inițiată de

---

¹ Michael Brecher, Benjamin Geist, **Decisions in Crisis: Israel, 1967 and 1973**, Berkeley, University of California Press, 1980, p. 51.

² Gamal Abdel Naser Husein (15 ianuarie 1918-28 decembrie 1970), ofițer și prim ministru (1954-1956), președinte (1956-1970) și lider al Republicii Arabe Unite Egipt. A purtat două războaie cu Israelul în 1956 și 1967.

Nasser, ca și Arabia Saudită – chiar dacă aceasta și-a manifestat unele rezerve. Refuzând propunerile venite din partea SUA și a Marii Britanii în vederea găsirii unui compromis cu privire la blocarea Strâmătorii Tiran, Nasser miza pe faptul că, implicarea acestora în conflict de partea Israelului, puteau determina creșterea popularității politicii sale în lumea arabă și totodată creșterea credibilității Uniunii Sovietice în regiune³.

În contextul acestor evenimente, guvernul israelian a fost dizolvat de către Levi Eshkol la data de 1 iunie 1967, alcătuindu-se un nou Guvern al Unității Naționale, în care Moshe Dayan⁴ a deținut portofoliul Ministerului Apărării. Menachem Begin, conducătorul blocului de opoziție de dreapta, a fost numit ministru fără portofoliu. Acești doi politicieni vor susține în mod deschis o expansiune teritorială a statului Israel, mai ales în zona Cisiordaniei.

Inițial SUA s-au pronunțat pentru rezolvarea conflictului israeliano-arab pe cale pașnică. Însă după implicarea Arabiei Saudite în conflict și dizolvarea guvernului Eshkol și-au schimbat poziția. La 3 iunie 1967, Secretarul de Stat american Dean Rusk informa, printr-o circulară expediată ambasadelor SUA din Orientul Mijlociu, decizia de a nu se mai pronunța pentru împiedicarea Israelului de a riposta în fața celor întâmplare. Ulterior consilierul președintelui american în chestiuni de securitate, Walt W. Rostow publica la data de 4 iunie 1967 un **Memorandum**, în care făcea cunoscută poziția oficială a Casei Albe față de aceste evenimente, subliniind necesitatea rezolvării problemei refugiaților palestinieni – condiție esențială ca arabii să accepte existența statului Israel.

În contextul agravării tensiunilor dintre statele arabe și Israel, România își păstra neutralitatea susținând dreptul la existență a statului Israel, dar și drepturile populației palestiniene.

Războiul a fost declanșat pe 5 iunie 1967, pe 6 iunie armata israeliană ocupa Fâșia Gaza, pe 7 iunie, malul stâng al Iordanului și partea de est a Ierusalimului, care va fi anexată de Israel pe 27 iunie. Pe 8 iunie Egiptul a capitulat, iar pe 9 iunie armata israeliană a atacat Siria și după lupte grele a ocupat o mare parte din platoul Golan. Confruntarea s-a

³ *Le Monde Diplomatique*, Archives – Juin 2007, **Il y a quarante ans, la Guerre des Six Jours. Erreurs tactiques, choc de stratégies**, în <http://www.monde-diplomatique.fr/2007/06/LAURENS/14799>

⁴ A se vedea: Moshe Dayan, **Istoria vieții mele**, Editura Enciclopedică, 2001.

încheiat la 10 iunie, aducând Israelului un teritoriu de aproape patru ori mai mare decât era înainte de război⁵. Acest război fulger a provocat în istoria relațiilor internaționale un veritabil cutremur, plasând problema palestiniană în centrul diferendului arabo-israelian, crescând totodată substanțial rezerva de simpatie față de statul evreu⁶.

După încheierea conflictului România își exprimă cu diverse ocazii poziția față de situația tensionată din Orientul Apropiat. Astfel în cadrul ședinței Comitetului Executiv al CC al PCR din 12 iulie 1967 se sublinia necesitatea ca politica externă românească să fie extrem de activă în zonă („am ajuns la concluzia că trebuie să facem ceva mai concret, să nu ne mulțumim numai cu declarația publicată⁷”), insistând pe lângă oficialitățile israeliene că „este necesar să părăsească teritoriile ocupate, deoarece ținerea lor sub ocupație va alimenta actuala stare de lucruri⁸”. Poziția Israelului a fost analizată cu luciditate și obiectivitate, din perspectiva necesității stabilirii păcii în zonă, ajungându-se la concluzia că Israelul nu se poate menține ca stat independent promovând o politică dușmănoasă față de statele arabe și că acest stat chiar dacă vrea să se mențină în luptă, până la urmă totuși nu va putea face față unui nr. de 100 milioane de arabi. Astfel era în interesul său să ducă o politică înțeleaptă de colaborare cu arabii.

Ca poziția României să fie cunoscută în cercurile oficiale ale statelor democratice, se insista ca aceste puncte de vedere să fie prezentate SUA, Angliei, Franței. Totodată ambasadorilor țărilor arabe urmau a li se explica pe larg punctul de vedere al României, care avrea ca idee centrală faptul că problemele litigioase dintre arabi și Israel puteau fi rezolvate pe calea înțelegerii. Atât statelor democratice cât și statelor arabe, România își arăta disponibilitatea de stat negociator, care putea acționa pentru a-i determina pe israelieni să părăsească teritoriile cucerite. Diplomația românească considera necesar ca Israelul să înțeleagă necesitatea aplanării stării de tensiune și încordare, însă fără a se apela la amenințări sau la ruperea relațiilor diplomatice. Atitudinea

⁵ Jhon Norton Moore, **The Arab-Israeli conflict readings and documents**, New Jersey, Princeton University Press, 1977, p. 121-132.

⁶ Pierre Hazan, **Războiul de Șase Zile. Victoria compromisă**, București, Editura Corint, 2002, p. 9.

⁷ A.N.I.C., **Fond C.C. al P.C.R., Secția: Cancelarie**, Dos. 90/1967, **Stenograma ședinței Comitetului Executiv al CC al PCR, din ziua de 12 iunie**, f. 5.

⁸ **Ibidem**, f. 6.

României avea rolul de a nu-i supăra pe arabi, dar nici pe israelieni. În discuțiile purtate la 12 iunie 1967 între ministrul afacerilor externe Corneliu Mănescu și ambasadorul Israelului la București Eliezer Doron se insita asupra faptului că România se pronunța împotriva oricăror avantaje obținute în urma anexărilor teritoriale de către Israel și că, singura soluție sigură de rezolvare a neînțelegerilor o constituiau tratativele⁹. Israelul solicita României prin intermediul ambasadorului Eliezer Doron, ajutor în vederea „așezării părților implicate în conflict la masa tratativelor”¹⁰. Poziția pe care România o va dobândi în moderarea dintre părțile aflate în conflictul din Orientul Apropiat a fost subliniată ferm de către Eliezer Doron în cadrul acestei întâlniri „sunt încredințat că datorită atitudinii dumneavoastră, care nu a fost niciodată unilaterală, ne-ați putea ajuta și, tot astfel, i-ați putea ajuta și pe arabi, să ne putem rezolva problemele care ne separă, în același timp, ne-ați putea ajuta și în tratativele noastre cu U.R.S.S.”¹¹.

Din acest moment diplomația românească se implică activ în politica din Orientul Apropiat, susținând necesitatea instaurării unei păci durabile pornind de la respectarea propunerilor fundamentale ale ambelor părți. Bucureștiul devenea astfel, de multe ori, locul preferat de întâlnire a demnitarilor arabi și israelieni.

Punctul de vedere românesc cu privire la necesitatea instaurării păcii în Orientul Apropiat, pornea de la idea necesității tratativelor între părți, rezolvarea situației refugiaților și sinistraților arabi din Palestina, dar și a importanței recunoașterii Israelului de către statele arabe. Acest punct de vedere a fost expus și ambasadorului SUA la București – Richard Davis la 12 iunie, precum și ambasadorului Iranului – Soltan Hossein Vakili Sanandaji la 14 iunie 1967.

La 19 iunie 1967, a fost adoptată **Declarația Comitetului Centrala al PCR și al Guvernului României**, cu privire la situația din Orientul Apropiat. Declarația a devenit programul politic adoptat de România cu privire la situația conflictuală din Orientul Apropiat. Principalele puncte ale acestui program au fost: folosirea forței armate nu putea constitui un mijloc de rezolvare a problemelor litigioase dintre

---

⁹, A.N.I.C., Fond C.C. al P.C.R., Secția Relații Externe, Dos. 114/1967, **Nota de audiență a primirii de către ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu a lui Eliezer Doron, ministrul Israelului la București**, f. 22.

¹⁰ **Ibidem**, f. 24.

¹¹ **Ibidem**, f. 27.

state. Se solicita încetarea imediată și definitivă a tuturor acțiunilor militare din Orientul Apropiat, precum și adoptarea măsurilor care se impuneau pentru ca acestea să nu mai fie reluate. Retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile ocupate, precum și a tuturor trupelor, în limitele granițelor de dinainte de izbucnirea conflictului era considerată a fi condiția necesară în vederea așezării la masa tratativelor a părților aflate în conflict, în scopul găsirii soluțiilor corespunzătoare intereselor popoarelor respective, asigurării și consolidării păcii. În această declarație se sublinia faptul că România va milita cu toată fermitatea pentru restabilirea păcii în această regiune a lumii.

Putem afirma pornind de la cele prezentate că în iunie 1967 se cristalizează politica României față de Orientul Apropiat, principiile enumerate în declarația de la București se vor așeza la baza relațiilor cu toate statele din zonă.

Despre atitudinea României față de Israel și Războiul de 6 Zile, Ștefan Andrei afirma „la început, România a considerat că a fost o greșeală constituirea Israelului pe acel teritoriu... în politică nu dispar totdeauna sentimentele, iar faptul că sute de mii de evrei din România se găseau în Israel, pentru noi însemna ceva aparte și crea un sentimentalism. De aceea și pentru comunitatea evreiască de origine română din Israel vedeam drept pozitivă orice măsură ce ducea la consolidarea securității Israelului, pentru ca să nu moară cetățenii plecați din România. Chestiunea aceasta reprezenta latura sentimentală”¹². După afirmațiile fostului Ministru al Afacerilor Externe, atitudinea României față de Israel a îmbrăcat în epoca ceaușistă și o latură sentimentală, pentru conducerea politică de la București factorul uman, în cazul de față evreii originari din România ajunși în Israel, nu era deloc de neglijat, rolul atribuit acestora în cadrul relațiilor bilaterale româno-israeliene fiind esențial.

În legătură cu implicarea politicianilor de atunci în problema conflictului din Orientul Mijlociu, Ștefan Andrei menționa: „Ion Gh. Maurer (fost premier al țării în prima parte a perioadei ceaușiste), Gogu Rădulescu (fost vicepremier și fost vicepreședinte al Consiliului de Stat),

---

¹² Ștefan Andrei: **Romania a avut un rol special in Orientul Mijlociu – interviu**, luni, 15 iunie 2009 în cadrul „**Destăinuiri ale prezentului**”, sursă: <http://destainuirialeprezentului.blogspot.com/2009/06/stefan-andrei-romania-avut-un-rol.html>

Ion Ioniță (fost ministru al Apărării în aceeași perioadă), Gh. Pană (fost primar general al Capitalei și fost lider al Sindicatelor din acea perioadă), erau mai mult de partea Israelului, Ceaușescu a avut o atitudine mai echilibrată”. Poziția „echilibrată” a lui Ceaușescu se poate raporta în primul rând la atitudinile sale antisemite, dar cum interesul său era consolidarea puterii dinspre exterior în interior și cum „cartea evreiască” în concepția sa juca un rol important, a adoptat această poziție¹³.

În viziunea lui Ștefan Andrei, atitudinea României față de Israel nu a fost dictată de interese economice, deoarece „per total, volumul relațiilor noastre cu țările arabe era mare în comparație cu cel al relațiilor noastre cu Israelul. Deci n-a fost o problemă comercială aici nu a fost o problemă economică legată de obținerea unor avantaje materiale”¹⁴.

Din perspectiva României ruperea relațiilor diplomatice cu Israelul, ar fi constituit un obstacol în calea soluționării problemei care a generat conflictul. Pentru Israel, atitudinea României a constituit un mare avantaj, în primul rând pentru faptul ca România rămânea puntea de legătură cu statele comuniste și implicit cu URSS.

Indiferent de motivația avută poziția României față de situația din Orientul Apropiat, concretizată prin declarațiile de la Moscova, prin declarația de la București, prin luările de poziție din cadrul conferințelor ONU din iunie și iulie 1967, reflectă maturitatea deciziilor politice la care s-a ajuns. Față de declarația de la Moscova, declarația de la București a fost mult mai realistă luându-se în calcul implicațiile acestei decizii. Declarația a fost înaintată ONU, contribuind la cristalizarea politicii românești față de Orientul Apropiat și implicit față de Israel. Raporturile României cu statele din zonă (Israel și statele arabe) se vor desfășura din acest moment, pe baza principiilor incluse în documentele menționate.

Punctul de vedere românesc prezentat în cadrul Adunării ONU în iulie 1967, de către Ion Gh Maurer și Corneliu Mănescu, pornea de la ideea că problemele popoarelor din Orientul Apropiat se puteau rezolva pe cale pașnică.

În sprijinul acestui punct de vedere a fost prezentat un proiect în 4 puncte, un proiect real, considerat de către demnitarii români a fi alcătuit din „sfaturi pentru prieteni, care nu căuta să impună soluții, ci doar arăta

---

¹³A.N.I.C., Fond C.C. al P.C.R., Secția Relații Externe, Dos. 114/1967 f. 89.

¹⁴ *Ibidem*, f. 93.

calea pe care trebuia mers în vederea stabilirii păcii în zonă”¹⁵. Se insista ca și în Declarația de la București pentru înlăturarea confruntării armate, retragerea trupelor israeliene din teritoriile ocupate, negocieri între părți. În proiectul prezentat se menționa faptul că, creșterea importanței petrolului constituia una dintre cauzele implicării în zonă a marilor puteri.

Atitudinea României față de evenimentele din Orientul Mijlociu, faptul că statul român nu a considerat Israelul stat agresor, a determinat într-o mare măsură răcirea relațiilor cu statele arabe și apariția unor dificultăți în ceea ce privește legăturile economice cu acestea (primele afectate au fost transporturile comerciale maritime, deoarece traseul urmat de navele comerciale românești în drum spre China, India, Pakistan erau căile maritime din Golf). Se impunea astfel găsirea de soluții care să ducă la normalizarea relațiilor cu statele arabe, explicarea prin diverse mijloace propagandistice a poziției adoptate de țara noastră față de conflictul arabo-israelian. Pentru realizarea acestor obiective au fost inițiate ample întâlniri la nivel de ambasade, la nivel ministerial. Menționăm întâlnirea dintre Nicolae Ceaușescu și ministrul de externe al Irakului de la 18 august 1967 – Ardeshir Zahedi, care a avut loc la Eforie; vizita delegației române condusă de Gogu Rădulescu în Egipt, discuțiile purtate de aceasta cu președintele Nasser. Propaganda românească a urmărit mediatizarea programului politic românesc și în zona comunistă, în URSS și China. În cadrul Conferinței de la Varșovia a miniștrilor de externe din țările socialiste europene, desfășurată în decembrie 1967, s-a reușit datorită eforturilor delegației române, adoptarea unui comunicat de presă care sublinia necesitatea adoptării unei soluții pașnice cu privire la situația din Orientul Apropiat. Datorită insistențelor oficialilor români, în comunicatul oficial al acestei întâlniri Israelul nu a mai fost denumit stat „agresor”. Această poziție a fost apreciată în Israel și totodată și în SUA.

Ca urmare a desfășurării unei propagande intense, atitudinea României față de evenimentele din Orientul Apropiat a fost înțeleasă treptat și de factorii de răspundere din țările arabe. La sfârșitul anului 1967 numai în Siria și Irak mai existau unele cadre oficiale, care priveau

---

¹⁵ Prelegere susținută de către Ion Calafeteanu, **Diplomația românească și războiul de 6 zile**, cu ocazia manifestărilor de la Târgoviște, aprilie 2010, online, în <http://live.jewish.ro>; a se vedea și: Ion Calafeteanu, Alexandru Cornescu-Coren, **România și criza din Orientul Mijlociu (1965-1971)**, București, Editura Sempre, 2002.

poziția țării noastre cu suspiciune și prin prisma conjuncturii, atitudine determinată probabil și de campania exagerată pe care Israelul o promova în mediatizarea relațiilor bilaterale româno-israeliene.

În decembrie 1967, Ceaușescu era privit ca un posibil mediator în conflictul din Orientul Apropiat dintre Israel și statele arabe și de către Moscova, care prin intermediul lui I.S. Ilin, însărcinatul cu afaceri a.i. al URSS, informa România despre situația și atitudinea existentă în țările arabe. Astfel, la 13 decembrie 1967, Paul Niculescu Mizil îl primea în audiență pe diplomatul sovietic, la cererea acestuia. URSS, îngrijorată de situația din Orientul Apropiat, susținătoare a intereselor statelor arabe, dorea ca prin intermediul României, Israelul să fie anunțat de evoluția lucrurilor și de condiția pusă de statele arabe în vederea înlăturării tensiunii existente. Condiția era retragerea neîntârziată a trupelor israeliene din toate teritoriile arabe ocupate, dincolo de linia existentă la 5 iunie 1967¹⁶.

Liderii politici israelieni doreau să se ajungă prin tratative la încheierea unui acord cu Egiptul însă, după informațiile pe care le dețineau, Egiptul nu dorea tratative deoarece „s-a încercat ca prin intermediul lui Mircea Malița, adjunctul ministrului afacerilor externe, să se asigure la București o întâlnire secretă între reprezentanții Israelului și RAU, partea arabă însă nu a acceptat această propunere”.¹⁷ Astfel putem afirma că Bucureștii organizau întâlniri arabo-israeliene încă din 1967.

Interesul României era, la sfârșitul anului 1967, să dezvolte relații bune atât cu Israelul cât și cu țările arabe. Potrivit viziunii politicii externe românești, Israelului îi revenea rolul de a contribui la instalarea păcii în regiune, lucru care nu se putea realiza însă dacă acest stat menținea teritoriile sub ocupație. Sprijinul oferit de România pleca de la condiția retragerii din teritoriile ocupate în 1967, Ceaușescu exprimându-și în permanență speranța că, conducătorii acestui stat vor veni cu inițiative pentru rezolvarea pașnică a situației din Orientul Mijlociu și vor reuși să convingă statele lumii de dorința sa de stabilire a păcii în regiune. Față de insistența cu care România milita pentru retragerea Israelului din teritoriile ocupate în 1967, Israelul – care nu era de acord cu acest lucru, dar care avea nevoie de susținere românească își justifica poziția plecând de la necesitatea

¹⁶ A.N.I.C., Fond C.C. al P.C.R, Nota de convorbire dintre Paul Niculescu Mizil și I.S. Ilin, însărcinat cu afaceri a.i. al U.R.S.S. la București, f. 212.

¹⁷ A.N.I.C., Fond C.C. al P.C.R, Secția Relații Externe, Dos. 114/1967, Ibidem, f. 7.

constituirii unor frontiere sigure, „care să-i asigure securitatea”¹⁸.

Atitudinea României față de evenimentele din iunie 1967, a determinat implicarea acesteia în problemele Orientului Mijlociu, dobândirea statutului de negociator, în conflictul arabo-israelian. Din cele declarate de fostul Ministru al Afacerilor Externe al României, Ștefan Andrei¹⁹, în problema implicării României în Procesul de Pace din Orientul Mijlociu, țara noastră s-a bucurat de sprijinul președintelui Congresului Mondial Evreiesc, Naum Goldman. Unii politicieni ai Israelului și unii reprezentanți ai organizațiilor mondiale evreiești, au manifestat o atitudine „mai rațională” față de necesitatea stabilirii păcii în zonă, pronunțându-se pentru tratative directe. Aceștia, plecând de la relațiile pe care România le avea atât cu Israelul cât și cu statele arabe, i-au conferit lui Ceaușescu rolul de negociator și l-au sprijinit în acțiunile sale. Itzhak Artzi, referindu-se la acest aspect, preciza „Israelul a difuzat în lume contribuția lui (a lui Ceaușescu) la pacea dintre Israel și Egipt, ca și la felul în care a reușit să-l convingă pe președintele Sadat că se pot face afaceri cu Menahem Beghin. Astfel s-a întărit convingerea lui Ceaușescu că ar fi putut determina o conciliere între Israel și O.E.P. Oricărui oaspete din Israel sau din lume, Ceaușescu îi debita doctrina sa: pace în schimbul retragerii din teritorii și crearea unui stat palestinian independent... Israelul s-a împotrivit”²⁰. Anul 1967, deschide totodată perspective României, de a se implica în medierea neînțelegerilor dintre Israel și China, de a încerca să realizeze o apropiere cel puțin pe baze economice a Israelului și URSS. La rândul său Israelul prin demnitarii săi politici își va oferi serviciile de a media relațiile României cu statele occidentale²¹.

Israelul a apreciat rolul jucat de diplomația română și de Ceaușescu în medierea conflictului arabo-israelian. Acest rol asumat de Ceaușescu și încuviințat de către politicienii și guvernații israelieni, pornea de la atitudinea pe care România a manifestat-o față de Israel în perioada Războiului de 6 Zile, de la posibilitatea pe care o aveam de a media între

¹⁸ A.N.I.C., **Fond C.C. al P.C.R, Secția Relații Externe**, Dos. 114/1967, **Ibidem**, f. 13.

¹⁹ Interviu realizat de AgerPress lui Ștefan Andrei, luni 15 iunie 2009, Destăinuiri ale prezentului în: <http://destainuirialeprezentului.blogspot.com/2009/06/stefan-andrei-romania-avut-un-rol.html>

²⁰ Itzhak Artzi, **op.cit**, p. 317.

²¹ Raluca Rus, **Între mit și realitate. Lupta pentru Țara sfântă**, Iași, Editura Lumen, 2009, p. 192.

Israel și URSS. Israelul a recunoscut contribuția lui Ceaușescu la desfășurarea vizitei președintelui Egiptului, Anwar al Sadat, la Ierusalim în 1977, vizită care a determinat ulterior încheierea acordului de pace israeliano-egiptean. Vizita istorică a președintelui Egiptului la Ierusalim a fost posibilă și datorită implicării României, a numeroaselor contacte pe care Ceaușescu le-a avut cu oficiali egipteni în perioada 1973-1977. Rolul și importanța poziției României în cadrul procesului de stabilirea a păcii în Orientul Apropiat a fost evocat de către ministrul de externe al Israelului, Abba Eban, aflat pentru prima dată în România, între 6-7 noiembrie 1973²². În timpul discuției cu Ceaușescu, de la 6 noiembrie, acesta a subliniat rolul jucat de țara noastră în relațiile internaționale „tocmai datorită faptului că menține relații normale cu țări care din păcate se aflau într-o stare de conflict. România a reușit ca, prin acțiunile sale, să determine concilierea egipteano-israeliană, dobândind în Orientul Mijlociu o poziție respectată”²³.

---

²² Abba Eban, ministrul afacerilor externe al Israelului, a vizitat România, însoțit de soție, la invitația ministrului afacerilor externe al României. În timpul acestei vizite, care a marcat un nou moment în dezvoltarea relațiilor româno-israeliene, acesta a fost primit de către președintele Consiliului de Stat al României, Nicolae Ceaușescu, de către președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer și cu ministrul afacerilor externe George Macovescu; prezentarea aspectelor importante ale vizitei în editorialul *Lumea*, Nr. 46 (524) din 8 noiembrie 1973, **Vizita la București a ministrului de externe al Israelului**, p. 3.

²³ ANIC, Fond CC al PCR, Dos. 296/1973, **Stenograma convorbirii purtate de tov. Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al R.S.R., cu Abba Eban, ministrul afacerilor externe al Israelului**, f. 2.